

## Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng - từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh đến quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam

ThS. NGUYỄN THỊ XUYỀN

Trường Ngoại ngữ, Đại học Thái Nguyên; Email: nguyensexuyen.sfl@tnu.edu.vn

**Tóm tắt:** Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là vấn đề trọng yếu, xuyên suốt và là nguyên tắc liên quan trực tiếp đến hệ tư tưởng của Đảng. Trong giai đoạn hiện nay, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng gắn với bảo vệ Đảng, bảo vệ Cương lĩnh, đường lối của Đảng trên các lĩnh vực; bảo vệ Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân, vì dân; bảo vệ thành quả của sự nghiệp cách mạng; đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên tất cả các lĩnh vực và định hướng chiến lược của Đảng. Đây là vấn đề cốt lõi, sống còn, là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng mà chúng ta phải luôn thực hiện nghiêm túc, kiên quyết và hiệu quả.

**Từ khóa:** Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Việt Nam.

### 1. Tư tưởng của Hồ Chí Minh về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, từ khi bắt gặp chủ nghĩa Mác - Lênin, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã không ngừng học tập, nghiên cứu, vận dụng sáng tạo và kiên định bảo vệ những nguyên lý cốt lõi của chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng của Người về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng có thể khái quát trên một số nội dung sau:

Thứ nhất, chủ nghĩa Mác - Lênin là **cẩm nang thần kỳ** và **kim chỉ nam** cho mọi hành động của Đảng và cách mạng Việt Nam.

Trong hành trình bôn ba tìm đường cứu nước, cứu dân, Hồ Chí Minh đã đọc được *Bản Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa* của VI. Lênin vào tháng 7/1920, Người đã khẳng định: **Đây là cái cần thiết cho chúng ta, đây là con đường giải phóng chúng ta**<sup>(1)</sup>. Trong tác phẩm *Đường Cách mệnh*, Hồ Chí Minh đã thể hiện rõ tư tưởng cách mạng muốn thành công thì phải có Đảng Cộng sản lãnh đạo, phải có hệ tư tưởng để ra cương lĩnh, đường lối đúng đắn. Người nhấn mạnh: **Chủ nghĩa Lênin đối với chúng ta, những người cách mạng và nhân dân Việt Nam, không những là cái **cẩm nang** thần kỳ, không những là kim chỉ nam mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi tới thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản**<sup>(2)</sup>. Khẳng định đi theo chủ nghĩa Mác - Lênin, học thuyết cách mạng và khoa học, các dân tộc bị áp bức trong đó có nhân dân Việt Nam sẽ đi tới thắng lợi hoàn toàn,

Người viết: **Chủ nghĩa Lênin là lực lượng tư tưởng hùng mạnh chỉ đạo Đảng chúng tôi, làm cho Đảng chúng tôi có thể trở thành hình thức tổ chức cao nhất của quần chúng lao động, hiện thân của trí tuệ, danh dự và lương tâm của dân tộc chúng tôi**<sup>(3)</sup>. Vì lẽ đó: **Nhân dân Việt Nam rất phấn khởi tiến lên dưới ngọn cờ lãnh đạo của Đảng Lao động Việt Nam. Vì đó là ngọn cờ tất thắng của chủ nghĩa Mác - Lênin. Vì con đường thắng lợi của cách mạng Việt Nam chính là theo con đường cách mạng Tháng Mười Nga mà Lênin vĩ đại đã vạch ra cho nhân dân lao động toàn thế giới, cho các dân tộc bị áp bức và cho cả loài người tiến bộ đi đến thắng lợi hoàn toàn**<sup>(4)</sup>.

Thứ hai, Đảng phải không ngừng tiếp thu, học tập và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào hoàn cảnh thực tiễn cách mạng.

Trong tư tưởng của Hồ Chí Minh, Người nhiều lần khẳng định rằng, sự nghiệp cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng là sự nghiệp lâu dài, nhiều khó khăn, thử thách. Vì vậy, Đảng, cán bộ, đảng viên của Đảng phải không ngừng học tập, nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin để nâng cao bản lĩnh chính trị, niềm tin, tư tưởng cũng như vận dụng vào công tác hàng ngày. Người từng chỉ rõ: **Đảng luôn luôn học hỏi chủ nghĩa Lênin để nâng cao sức chiến đấu của Đảng, tính tích cực chính trị, sự đoàn kết về mặt tổ chức và trình độ tư tưởng của đảng viên**<sup>(5)</sup>. Trong *Diễn văn khai mạc lớp học lý luận khóa I trường Nguyễn Ái Quốc*, một lần nữa Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: **Chúng ta phải nâng cao sự tu dưỡng về chủ nghĩa Mác - Lênin để**

dùng lập trường, quan điểm, phương pháp chủ nghĩa Mác - Lênin mà tổng kết những kinh nghiệm của Đảng ta, phân tích một cách đúng đắn những đặc điểm của nước ta. Có như thế, chúng ta mới dần dần hiểu được quy luật phát triển của cách mạng Việt Nam, định ra được những đường lối, phương châm, bước đi cụ thể của cách mạng<sup>[6]</sup>.

Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh việc vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin là vận dụng các nguyên tắc phổ quát chứ không phải là vận dụng một cách máy móc, cứng nhắc. Người luôn luôn công nhận những luận điểm đúng của C.Mác và bổ sung chủ nghĩa Mác trên cơ sở thực tiễn phương Đông mà thời kỳ Mác chưa có. Đây thực sự là bài học trong việc vận dụng đúng đắn, sáng tạo chủ nghĩa Mác, không giáo điều, không máy móc trong tư tưởng Hồ Chí Minh. Để phát huy giá trị tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin vào thực tiễn cách mạng Việt Nam, Người nhắc nhở: "Những người cộng sản các nước phải cụ thể hóa chủ nghĩa Mác - Lênin cho phù hợp với điều kiện hoàn cảnh từng lúc, từng nơi"<sup>[7]</sup>. Người cũng từng cho rằng: Học tập chủ nghĩa Mác - Lênin là học tập cái tinh thần xử trí mọi việc, đối với mọi người và đối với bản thân mình; là học tập những chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng một cách sáng tạo vào hoàn cảnh thực tế của nước ta. Theo Người: "Chỉ có sự lãnh đạo của một Đảng biết vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của nước mình thì mới có thể đưa cách mạng giải phóng dân tộc đến thắng lợi và cách mạng xã hội chủ nghĩa đến thành công"<sup>[8]</sup>.

*Thứ ba, đấu tranh bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin là nhiệm vụ thường xuyên của Đảng và mỗi cán bộ, đảng viên.*

Hồ Chí Minh khẳng định: Cách mệnh "trước hết phải có đảng cách mệnh để trong thì vận động và tổ chức dân chúng, ngoài thì liên lạc với dân tộc bị áp bức và vô sản giai cấp mọi nơi. Đảng có vững, cách mệnh mới thành công cũng như người cầm lái có vững thì thuyền mới chạy. Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt, trong đảng ai cũng phải hiểu, phải theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam. Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin"<sup>[9]</sup>. Kiên định đi theo chủ nghĩa Mác - Lênin chính là vừa nghiên cứu, vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin vào thực tiễn cách mạng để Đảng

đề ra cương lĩnh, đường lối, chiến lược, sách lược đúng đắn, khoa học. Nhưng đồng thời phải không ngừng bảo vệ, phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin trong bối cảnh đặc thù của cách mạng Việt Nam. Người cũng từng căn dặn những người cách mạng phải giữ chủ nghĩa cho vững để giải quyết lý luận và chủ nghĩa cho quần chúng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn yêu cầu Đảng và cán bộ, đảng viên phải tích cực học tập, nghiên cứu, trau dồi chủ nghĩa Mác - Lênin một cách nghiêm túc, khoa học, cầu thị để nâng cao bản lĩnh chính trị, không ngừng đấu tranh chống lại mọi kẻ thù của giai cấp vô sản và cách mạng. Đó là những việc làm cần kíp của Đảng, vì thế, Người căn dặn: "mọi đảng viên đều phải ra sức học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, củng cố lập trường giai cấp vô sản" phải luôn luôn nâng cao đạo đức cách mạng, kiên quyết đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, bồi dưỡng chủ nghĩa tập thể của giai cấp vô sản"<sup>[12]</sup>.

*Thứ tư, thường xuyên coi trọng hoạt động bảo vệ Đảng*

Ngay từ khi thành lập và trong quá trình lãnh đạo cách mạng, ở mọi thời kỳ, Hồ Chí Minh luôn quan tâm sâu sắc đến công tác bảo vệ Đảng. Người cho rằng cần thiết phải bảo vệ Đảng không chỉ vì đặc điểm, vị trí, vai trò hay quy luật ra đời của Đảng mà còn vì cần bảo vệ Đảng trước những âm mưu, thủ đoạn chống phá của kẻ thù. Người chăm lo công tác xây dựng Đảng thực sự là Đảng cách mạng, trong sạch, vững mạnh về tổ chức, đủ sức lãnh đạo cách mạng trong bất kỳ hoàn cảnh nào; liên hệ mật thiết với nhân dân. Trong *Di chúc*, Người viết "Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật sự trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân"<sup>[13]</sup>. Người cũng đặc biệt chú ý đến việc xây dựng và giữ gìn đoàn kết thống nhất trong Đảng, coi đó là sức mạnh của Đảng, nhờ đó mà Đảng vượt qua bao gian nan, thử thách cho nên phải giữ gìn đoàn kết thống nhất trong Đảng như giữ gìn "con người" của mắt mình.

## **2. Quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng**

Từ khi thành lập đến nay, trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn nhận thức được tầm quan trọng của công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng. Đặc biệt, trong giai đoạn hiện nay, trước tình

hình ngày càng diễn biến phức tạp, các thế lực thù địch tập trung chống phá với nhiều chiêu thức, thủ đoạn mới nhằm phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng, xóa bỏ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, thủ tiêu sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và chế độ xã hội chủ nghĩa ở nước ta, Đảng tiếp tục coi trọng và phát triển nhận thức về bảo vệ nền tảng tư tưởng.

Những năm 90 của thế kỷ XX, tình hình thế giới và trong nước có nhiều chuyển biến phức tạp, Liên Xô và chủ nghĩa xã hội hiện thực ở Đông Âu sụp đổ, các thế lực thù địch tăng cường các hoạt động bao vây, chống phá các nước xã hội chủ nghĩa. Ở trong nước, kinh tế - xã hội lâm vào khủng hoảng, đời sống nhân dân khó khăn, một bộ phận cán bộ, đảng viên hoang mang, dao động, hoài nghi về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, mất niềm tin vào chủ nghĩa Mác - Lênin và sự nghiệp đổi mới dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Nghị quyết lần thứ sáu của Ban Chấp hành Trung ương khóa VI (tháng 3/1989) đã quán triệt nguyên tắc: [Chủ nghĩa Mác - Lênin luôn luôn là nền tảng tư tưởng của Đảng ta, chỉ đạo toàn bộ sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta<sup>(14)</sup>, điều này thể hiện sự kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin và bản lĩnh chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam trước sự chống phá của các thế lực thù địch trong và ngoài nước. Khi đánh giá khách quan sự sụp đổ của Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu, nhận thấy nguyên nhân do các Đảng Cộng sản đã buông lỏng vai trò lãnh đạo của Đảng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng, khiến cho cán bộ, đảng viên và nhân dân mất niềm tin vào chủ nghĩa Mác - Lênin và chủ nghĩa xã hội. Trung ương Đảng đã xác định rõ: [Hệ tư tưởng chỉ đạo sự nghiệp cách mạng là chủ nghĩa Mác - Lênin, Đảng ta luôn trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin, quán triệt bản chất cách mạng và khoa học của nó, vận dụng một cách sáng tạo vào điều kiện nước ta<sup>(15)</sup>.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII của Đảng đã thông qua *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội*, cũng như *Điều lệ Đảng* thông qua tại Đại hội lần này đều đã khẳng định: [Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động [Đây là điểm mới tại Đại hội lần này khi bổ sung tư tưởng Hồ Chí Minh vào nền tảng tư tưởng của Đảng và trong thực tế, tư tưởng Hồ Chí Minh đã trở thành tài sản tinh thần vô giá của Đảng và dân tộc ta. Tuy nhiên, từ sau Đại hội VII, các thế lực thù địch tập trung

chống phá với nhiều chiêu thức, thủ đoạn mới, nhằm phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng. Vì vậy, Đảng ta tiếp tục ban hành nhiều nghị quyết như: Nghị quyết số 01-NQ/TW tháng 3/1992 [Về công tác lý luận trong giai đoạn hiện nay, Nghị quyết số 09-NQ/TW tháng 2/1995 [Về một số định hướng lớn trong công tác tư tưởng hiện nay [nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Đại hội lần thứ IX của Đảng, tư tưởng Hồ Chí Minh tiếp tục được Đảng nhận thức và nêu ra một cách căn bản cùng với một số văn kiện của Đảng đã tạo sự chuyển biến mạnh mẽ, thực sự hiệu quả, thiết thực trong việc học tập, nghiên cứu và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới. Nâng cao bản lĩnh chính trị, năng lực tư duy lý luận, năng lực tổng kết và chỉ đạo thực tiễn để giải quyết hiệu quả những vấn đề thực tiễn đặt ra; thường xuyên bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, xây dựng đạo đức, lối sống theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là thế hệ trẻ. Góp phần xây dựng chính quyền Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, tổ chức đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện [tự diễn biến, [tự chuyển hóa [trong nội bộ.

Tại Đại hội lần thứ X của Đảng, trên cơ sở tổng kết 20 năm đổi mới đất nước, Đảng ta đã rút ra 5 bài học kinh nghiệm, trong đó, bài học đầu tiên là: [Trong quá trình đổi mới, phải kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh<sup>(16)</sup>. Trên tinh thần ấy, tháng 11/2006, Bộ Chính trị khóa X đã ban hành Chỉ thị số 06-CT/TW tổ chức cuộc vận động [Học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh [sâu rộng trong xã hội đã tạo ra sự chuyển biến mạnh mẽ về ý thức tu dưỡng rèn luyện và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh trong toàn Đảng, toàn dân; nâng cao đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống và các tệ nạn xã hội, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết của Đảng.

Đại hội lần thứ XI của Đảng năm 2011 đảng ta tiếp tục quán triệt quan điểm: [Kiên quyết đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động [diễn biến hòa

binh□ của các thế lực thù địch. Chủ động phòng ngừa, đấu tranh, phê phán những biểu hiện □ tự diễn biến□ □ tự chuyển hóa□ trong nội bộ ta<sup>(17)</sup>. Trong *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội* (Bổ sung, phát triển năm 2011) của Đảng được thông qua tại Đại hội lần này cũng thêm một lần nữa khẳng định vai trò của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh trong nền tảng tư tưởng của Đảng. Chỉ thị số 03-CT/TW của Bộ Chính trị khóa XI về □ *Tiếp tục việc đẩy mạnh việc học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh*□, nhằm tạo những chuyển biến mạnh mẽ và sâu rộng hơn nữa về ý thức tu dưỡng, rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, cơ hội thực dụng, đẩy lùi suy thoái về chính trị, đạo đức, lối sống, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết của Đại hội XI.

Đến Đại hội lần thứ XII của Đảng (năm 2016) nhấn mạnh: □ Tăng cường đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, □ diễn biến hòa bình□ của các thế lực thù địch; chủ động ngăn chặn, phản bác các thông tin, quan điểm xuyên tạc, sai trái, thù địch<sup>(18)</sup>. Đặc biệt, Nghị quyết 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị đã chỉ rõ: □ Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là bảo vệ Đảng, Cương lĩnh chính trị, đường lối của Đảng; bảo vệ nhân dân, Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam; bảo vệ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế□<sup>(19)</sup>. Đây được xem là nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn dân; là công việc tự giác, thường xuyên của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các đoàn thể chính trị - xã hội và các địa phương. Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị (2016) về □ *Tiếp tục đẩy mạnh học tập tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*□ đã nêu khá toàn diện về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Ngày 9/2/2018, Ban Bí thư khóa XII tiếp tục ban hành Chỉ thị số 23-CT/TW về □ *Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới*□

Đại hội lần thứ XIII của Đảng (2021) tiếp tục kế thừa, bổ sung và phát triển những nội dung rất quan trọng về nền tảng tư tưởng của Đảng, trở thành cơ sở khoa học, cơ sở lý luận cho việc vận dụng vào thực tiễn đấu tranh phản bác các luận điệu sai trái, thù địch. Do vậy, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình

hình mới là bảo vệ thành quả cách mạng của Đảng và nhân dân ta đã giành được kể từ khi Đảng thành lập đến nay. Bảo vệ Đảng trở thành nội dung quan trọng hàng đầu trong nhiệm vụ trọng tâm xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Đại hội xác định nội hàm của công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chứng tỏ sự quan tâm đặc biệt đến hoạt động bảo vệ Đảng, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, đường lối chiến lược, sách lược. Điều này có ý nghĩa then chốt, quyết định sự sống còn của chế độ, sự tồn vong và phát triển của Đảng, niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng.

Như vậy, trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, ở bất kỳ hoàn cảnh nào, Đảng Cộng sản Việt Nam cũng luôn coi trọng công tác bảo vệ Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và kiên quyết đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu của các thế lực thù địch xuyên tạc, bóp méo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng. Đó là sự kiên định, trung thành, vừa bổ sung, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; vừa đấu tranh, phản bác có hiệu quả các luận điệu sai trái, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng./.

(1), (2), (12) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, T.12, tr.562, 563, 419.

(3), (5) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, sđd*, T.9, tr.412, 413

(4) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, sđd*, T.14, tr.609.

(6), (7) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, sđd*, T.11, tr.92, 95.

(8), (13) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, sđd*, T.15, tr.391, 611.

(9), (10) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, sđd*, T.2, tr.289, 279.

(11) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, sđd*, T.3, tr.167 - 168.

(14), (15) Đảng Cộng sản Việt Nam (2007), *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật. Hà Nội, T.49, tr.591, 748.

(16) Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật. Hà Nội, tr.70.

(17) Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật. Hà Nội, tr.257.

(18) Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật. H., tr.201.

(19) Ban Chấp hành Trung ương, *Nghị quyết số 35 - NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*, tr.3.